

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med extra
anpassningar och särskilt stöd under elevernas
hela dag i skolan och i fritidshemmet vid Sickla
skola i Nacka kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd under elevernas hela dag i skolan och i fritidshemmet vid Sickla skola i Nacka kommun. Granskningen omfattar verksamheten i förskoleklass, lågstadiet och fritidshemmet.

Granskningen utgår från två frågeställningar:

1. I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?
2. I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen som helhet?

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram för granskningen av området, vilka beskrivs i bilaga 2. I den bilagan finns också en beskrivning av hur granskningen har genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. För varje delområde bedöms om skolenhetens arbete uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och beskriver inom vilka områden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen. Om arbetet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i hög utsträckning anger Skolinspektionen inte några utvecklingsområden, men kan lämna framåtsyftande kommentarer. Någon redovisning begärs då inte.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Sickla skola i följande utsträckning:

Arbetssätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Arbetssätten för att planera, utforma och genomföra extra anpassningar i fritidshemmet behöver utvecklas ytterligare.

Rektorns styrning och ledning

Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver skapa bättre förutsättningar för samtliga personalkategorier att samverka i stödarbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 27 augusti 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11512) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive bedömningsområde.

Arbetsätt för extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet

Det här området handlar om hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd bedrivs utifrån ett heldagsperspektiv. Det innefattar planering och genomförande av utbildningen i skolan och i fritidshemmet, hur erfarenheter från olika personalkategorier och elever tas tillvara och hur kontinuitet skapas vid övergångar mellan skola och fritidshem.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolenheten har i flera delar arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att det finns ett heldagsperspektiv vid planering och genomförande av stöd i skolan och i fritidshemmet. Dessutom tas olika personalgruppers och elevers perspektiv tillvara i stödarbetet. Härtill arbetar personalen för att underlätta övergångar mellan skolan och fritidshemmet för att möta elevernas behov av stöd. Granskningen visar emellertid att det ännu inte är lika tydligt hur stöd i form av extra anpassningar utformas i fritidshemmet som i skolan även om ett utvecklingsarbete pågår för att förbättra detta.

Heldagsperspektivet i stödarbetet

Granskningen visar att det finns ett heldagsperspektiv vid planering och genomförande av stöd i skolan och fritidshemmet som baseras på olika personalgruppers samt elevernas perspektiv. Det är emellertid inte lika tydligt hur extra anpassningar planeras och utformas i fritidshemmet som i skolan, även om utvecklingsarbete pågår för att tydliggöra detta. I intervjuer och insänd dokumentation framkommer att personalen är indelad och möts i två så kallade årslag. Ett årslag samlar all personal som arbetar i förskoleklasserna och i årskurs 1 och ett samlar all personal i årskurserna 2-3. Fritidshemmets personal arbetar i klasserna under skoldagen och följer eleverna under i stort hela dagen och får på så sätt god kännedom om elevernas behov. Stödet planeras bland annat vid de möten som lärare och fritidshemspersonal har i årslagen där olika personalgrupper kan ge sin syn på hur det fungerar i skolan och i fritidshemmet. Elevhälsan säger att de även deltar i planeringen av stöd bland annat genom sina regelbundna möten. De ger även personalen handledning i stödarbetet. Vid intervjuer med lärare och fritidshemspersonal framkommer att de har god kännedom om varandras verksamheter, även om fritidshemspersonalen har mer kännedom om undervisningen i skolan än lärarna har om fritidshemmet. De intervjuade ger också exempel på att skolarbetet kan påverka planeringen i fritidshemmet och tvärt om. När fritidshemmet exempelvis gjorde ett tema om en seriefigur arbetade de också med detta i skolan och ett projekt om hållbar utveckling i fritidshemmet togs upp i skolan.

Lärare, fritidshemspersonal, elevhälsan och rektorn ger vid intervjuerna en samstämmig bild av att personalen har en väl fungerande samverkan i stödarbetet som präglas av ett öppet klimat där de för fram idéer och delger varandra erfarenheter. De intervjuade uppger att samverkan mellan lärare och fritidshemspersonal är jämbördig och att det är elevernas behov som är i fokus. Vidare ger de intervjuade olika exempel på stöd som ges i skola och fritidshem, såsom anpassade uppgifter, lästräning, extra genomgångar och kompletterande material. Lärarna säger att stöd i fritidshemmet vanligen handlar om stöd i sociala situationer och att få hjälp i olika valsituationer. Fritidshemspersonalen berättar att

de har olika roller i klasserna beroende på elevernas behov. Det finns även särskilt stöd som innebär att elever har resurspersonal som är knutna till dem under hela dagen. Vid intervjuer framkommer att elever ges möjlighet att vara delaktiga i det stöd som de får på olika sätt. Personalen i fritidshemmet har egna utvecklingssamtal med eleverna och de förbereder dessa genom att intervjua eleverna med hjälp av ett material som de har tagit fram. Fritidshemspersonalen frågar även eleverna vid olika tillfällen hur de vill ha det och ser till att sådana samtal kan föras i vardagen. Specialläraren och lärarna säger att de använder sig av två olika dokument, ett för skolan och ett för fritidshemmet, i samband med kartläggningar för att få del av elevernas synpunkter gällande stöd. Lärarna stämmer av med eleverna efterhand kring hur de uppfattar stödinsatserna.

Granskningen visar att det finns vissa oklarheter i arbetssätten för planering och genomförande av extra anpassningar i fritidshemmet. Fritidshemspersonalen säger att de anpassar verksamheten efter elevers behov och ger stöd, men menar att stödarbetet inte är så systematiskt som de önskar att det vore. Enligt rektorn har de haft fokus på att utveckla arbetet i fritidshemmet under senare år och har kommit en bit på väg, men en del arbete kvarstår. Extra anpassningar dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP), men enligt de intervjuade kan det vara otydligt om anpassningar gäller hela dagen eller exempelvis bara i skola eller i fritidshem. Personalen i fritidshemmet har inte heller tillgång till elevernas IUP:er vilket rektorn vid intervju säger sig ha noterat och ska åtgärda. Enligt lärarna och rektorn är fritidshemspersonalen inte delaktig vid dokumentationen, men de ger eleverna stöd även i fritidshemmet. Rektorn säger att personalen i fritidshemmet gör en mängd anpassningar i verksamheten, men de tänker inte alltid på det som extra anpassningar. Anpassningarna är inte specifikt utformade för fritidshemmet, utan personalen fortsätter med de anpassningar som görs i skolan, menar rektorn.

Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Personalen arbetar för att underlätta övergångar mellan skolan och fritidshemmet för att möta elevernas behov av stöd utifrån ett heldagsperspektiv där fritidshemspersonalen utgör en brygga mellan verksamheterna. Enligt elevhälsan och lärarna underlättas övergångar mellan fritidshem och skola av att fritidshemspersonalen är delaktig under skoldagen, vilket gör att det sker en tät kommunikation mellan lärare och fritidshemspersonal. Det förekommer även att kartläggningar av elevers behov berör övergångar då elevhälsan menar att dessa ofta utgör sårbara situationer för elever. Överlämningar mellan fritidshem och skola sker på olika sätt beroende på i vilka lokaler de håller till i då skolan har flera byggnader. Om exempelvis morgonfritidshemmet är i ett annat hus än i elevens klassrum hämtar personalen eleverna där. I några klasser går lärare ut och tar emot eleverna om de är ute. Lärarna har korta avstämningar med fritidshemmets personal vid behov och kan då få en snabb överlämning om något särskilt har hänt. Fritidshemspersonalen säger att skoldagen börjar med en stunds tyst läsning och

då finns det viss möjlighet för lärare och fritidshemspersonal att stämma av läget i elevgruppen.

Övergångarna mellan skolan och fritidshemmet på eftermiddagarna går till på olika sätt för olika klasser. Enligt rektorn är målet att fritidshemspersonalen ska komma till klassrummen för att presentera olika aktiviteter på eftermiddagen, men rektorn är osäker på om det alltid är så. I intervjuer med lärare och fritidshemspersonal framkommer att i någon klass kommer fritidshemspersonalen in i klassrummet och berättar vad de erbjuder för aktiviteter i fritidshemmet på eftermiddagen. I någon annan klass informeras istället eleverna om vad som händer på fritidshemmet i matsalen under de tysta minuter de har under mellanmålet och därefter tar fritidshemmets personal vid. Den fritidshemspersonal som arbetar i klassen benämns klasskontakt och ansvarar bland annat för kontakten med vårdnadshavare i klassen och för att information om stöd förmedlas till annan personal som inte arbetar i klassen. Fritidshemspersonalen har så kallad ställtid en stund på eftermiddagen då de förbereder eftermiddagens aktiviteter i fritidshemmet. Fritidshemspersonalen uppger att ställtiden är väldigt viktig då de kan organisera om personal och samtala med varandra om något har hänt kring elever under dagen. Enligt stödpersonalen gör de på olika sätt vid övergångar mellan skola och fritidshem beroende på vilka elever de ger stöd. Exempelvis kan de använda bildstöd för att visa att skolan är slut och fritidshemstiden börjar. Det förekommer även att elever får gå ut ur klassrummet innan skoldagen är slut för att skapa en lugn övergång och att de går in före de andra eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Arbetssätten för att planera, utforma och genomföra extra anpassningar i fritidshemmet behöver utvecklas ytterligare.

Skolinspektionens granskning visar att det finns arbetssätt som gör att elevernas hela dag i skolan och fritidshemmet omfattas i stödarbetet, men heldagsperspektivet är inte fullt ut implementerat. Rektorn har påbörjat ett arbete för att förbättra stödarbetet i fritidshemmet men arbetssätten för att planera och utforma stödinsatser i relation till de förutsättningar och den lärmiljö som finns i fritidshemmet är i nuläget oklara.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att stöd i förskoleklass, grundskola och fritidshem ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Vidare ska utbildningen i fritidshemmet utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Av kommentarerna till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2023:127) om styrning och ledning av fritidshemmet framgår bland annat att när extra anpassningar eller särskilt stöd utarbetas för en elev i

fritidshemmet ska stödet utgå från elevens behov och det bör även utformas utifrån fritidshemmets specifika verksamhet.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att förstärka det utvecklingsarbete som pågår för att förbättra stödarbetet med fokus på fritidshemmet.

Rektorns styrning och ledning

Det här området handlar om hur rektorn styr och leder arbetet på organisatorisk nivå för att möjliggöra ett heldagsperspektiv i stödarbetet. Området innefattar tydlighet i roller och ansvarsområden, förutsättningar och former för samverkan mellan olika personalkategorier gällande stödinsatser samt hur rektorn arbetar för att personalen ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att kunna ge eleverna stöd under hela dagen i skola och fritidshem. Även rektorns uppföljning av stödarbetet ingår i området.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen i dess helhet, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har förmedlat vissa gemensamma arbets- och förhållningssätt i stödarbetet, även om de ännu inte är helt förankrade hos all personal. Vidare följer rektorn upp stödarbetet, men det är ännu inte helt tydligt hur rektorn följer upp stödinsatser i fritidshemmet. Rektorn har emellertid sett till att det i huvudsak är tydligt vilka roller och vilka ansvarsområden de olika personalkategorierna har i stödarbetet. Rektorn har också skapat vissa förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv mellan olika personalgrupper, men möjligheterna är begränsade för en del personal. Härtill ser rektorn till att personalen kan delta i kompetensutvecklingsinsatser så att de kan stärka sin kompetens i att ge stöd utifrån ett heldagsperspektiv.

Ledning och organisation

Rektorn har förmedlat vissa gemensamma arbets- och förhållningssätt i stödarbetet men de är ännu inte helt tydliga och förankrade hos all personal. Vid intervjuer framkommer olika bilder av om det finns gemensamma arbets- och förhållningssätt i stödarbetet eller inte. Elevhälsan säger att det inte finns några uttalade eller gemensamma förhållningssätt i stödarbetet, men de har lyft att alla ska arbeta utifrån ett så kallat salutogent förhållningssätt. De är emellertid osäkra på om det har fått fäste hos all personal. Elevhälsan för även samtal med

¹ Skolverket (2023). *Kommentarerna till allmänna råd om styrning och ledning av fritidshemmet*, s. 20

personalen om vikten av att se på utmaningar i lärmiljön istället för att fokusera på elevers svårigheter och att all personal ska arbeta med elevhälsa. Flera intervjuade nämner att det är sagt att de ska arbeta med kooperativt lärande och att "alla barn är allas barn", men de ger exempel på att detta inte alltid efterlevs. Lärarna säger här till att det är uttalat att de även ska arbeta med tydliga strukturer i undervisningen. Lärarna har också sett till att stödpersonalen och fritidshemspersonalen får kunskap om strukturerna även om det främst har handlat om de arbetssätt lärare använder i undervisningen. Lärare och fritidshemspersonal nämner även en metod som underlättar konfliktlösning som ett gemensamt förhållningssätt och att ha ett lågaffektivt bemötande vilket de menar är helt avgörande i arbetet med en del elever. Även rektorn säger att personalen ska arbeta med kooperativt lärande, metoden för konfliktlösning och att alla har ansvar för alla elever som gemensamma arbets- och förhållningssätt vid skolenheten.

Granskningen visar att rektorn följer upp visst arbete med stöd, men det är inte helt tydligt hur stöd i fritidshemmet följs upp. Enligt lärarna följer rektorn upp stödinsatserna i samband med elevhälsomöten där den biträdande rektorn deltar. Rektorn uppger att det viktigaste forumet för uppföljning av stöd är möten med personalen då specialläraren följer upp stödarbetet. Den biträdande rektorn och specialläraren har även avsatt två datum per termin då de tillsammans ska följa upp extra anpassningar, vilket de inte gjort på samma sätt tidigare. Särskilt stöd i fritidshemmet och i skolan utvärderas i åtgärdsprogram med regelbundenhet, men när det handlar om extra anpassningar i fritidshemmet är det enligt rektorn mindre tydligt hur de följs upp. Även elevhälsan säger att uppföljningen av extra anpassningar i fritidshemmet inte är tydlig. Skolinspektionen vill därför framhålla vikten av att rektorn i sin uppföljning tydliggör hur stödinsatserna fungerar i relation till de förutsättningar som gäller specifikt i fritidshemmet.

Vid samtliga intervjuer framkommer att det i huvudsak är tydligt vilken roll och vilket ansvar de olika personalkategorierna har i stödarbetet. Fritidshemspersonalen och stödpersonalen säger emellertid att det finns vissa otydligheter kring rektorns och de biträdande rektorernas roller då några av dem är relativt nya och till delar har bytt ansvarsområde. Rektorn och elevhälsan uppger att elevhälsans personal i samband med en utbildning från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som handlade om att utveckla elevhälsans arbete skulle definiera vad de gör och hur deras roller ser ut och de har även presenterat detta för personalen. Tidigare var det vanligare att personal vände sig direkt till elevhälsan, men personalen använder nu alltmer de rutiner som finns för att anmäla ärenden till elevhälsan. Rektorn säger att de har informerat om arbetsgången i stödarbetet och vem som ansvarar för vad i detta. Enligt lärarna har de ansvar för det stöd som ges i klassrummet och att anmäla ärenden till elevhälsan om det inte fungerar. Vid elevhälsans möten fördelas sedan vilket ansvar olika roller har i det som beslutas. Lärarna säger att speciallärarens uppdrag nu är tydligt för dem men fritidshemspersonalen menar att specialläraren inte har

någon roll som är riktad mot fritidshemmet även om fritidshemmets personal också kan anmäla ärenden till elevhälsan. Rektorn säger emellertid att specialläraren har ett uppdrag mot alla personalgrupper. Specialläraren kommer på nytt att förtydliga fritidshemmets roll i stödarbetet genom att lyfta arbetsgången och tydliggöra hur de ska arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd i fritidshemmet.

Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv

Rektorn har skapat vissa förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv mellan olika personalgrupper, men möjligheterna är begränsade för en del personal. Vid intervjuer med lärare och fritidshemspersonal framkommer att de regelbundet samverkar i veckovisa möten i de två årslagen där stöd är en del som ska ingå vid mötet. Alla som arbetar i årslaget och speciallärare deltar vid dessa möten, förutom viss stödpersonal. Både lärare och fritidshemspersonal har här till veckovisa separata möten. De biträdande rektorerna som har delegerade ansvar från rektorn deltar inte alltid vid personalens veckovisa möten men kan delta vid behov. Lärarna och fritidshemspersonalen ger uttryck för att de har en väl fungerande samverkan där de ger varandra råd och tips i stödarbetet. Vid arbetsplatsträffarna som genomförs varje månad deltar all personal och det förekommer att tid då används för gemensamma föreläsningar och samtal kring stöd.

Enligt rektorn ska det även i personalens schema finnas avsatt tid för lärare och den fritidshemspersonal som arbetar i samma klass att samverka, men rektorn har inte följt upp om de har avsatt sådan tid. Fritidshemspersonalen säger att det är upp till dem och läraren att hitta en gemensam tid för planering i stödarbetet men alla har inte fått till någon tid för detta. Stödpersonalen och elevhälsan uppger att stödpersonal som är knuten till enskilda elever inte alltid är med i lärarnas, fritidshemspersonalens eller årslagens möten eftersom de behöver vara med elever. Det är olika om stödpersonalen kan vara med vid möten eller inte och det finns stödpersonal som aldrig kan vara med på regelbundna möten med lärare eller fritidshemspersonal. Någon stödpersonal har själv sett till att frigöra tid för att vara med vid personalens möten. Enligt stödpersonalen har några av dem inte heller hittat någon tid för att planera tillsammans med läraren trots att stödpersonal ibland arbetar mycket med enskilda elever. De ska egentligen ha sådan tid men har inte lyckats lösa det, istället får stödpersonalen mycket hjälp från speciallärare. Rektorn säger att det är svårt att få till tider för gemensam planering med lärare och stödpersonal. Vid skolan finns även en särskild undervisningsgrupp med elever både från låg- och mellanstadiet och lärarna säger att det är upp till dem att hitta tid för samverkan med den lärare som undervisar i gruppen och som inte tillhör lärarnas arbetslag och att det är svårt att få till sådan tid för samverkan.

Kunskap och kompetens

Granskningen visar att rektorn tar reda på vilka behov av kompetensutveckling personalen har och ser till att de kan delta i insatser så att de kan stärka sin kompetens i att ge stöd utifrån ett heldagsperspektiv. Rektorn, lärarna och fritidshemspersonalen uppger att rektorn efterfrågar personalens kompetensutvecklingsbehov i samband med medarbetarsamtal och de får även medarbetarenkäter där personalen kan föreslå kompetensutveckling. Elevhälsan är också med i diskussioner kring vilken kompetensutveckling som ges, framförallt i samband med handledning av personal. En av de biträdande rektorerna leder elevhälsoteamets möten. Enligt elevhälsan förekommer det att kompetensutvecklingsbehov identifieras genom att det ibland kan finnas flera elever med liknande problematik som tas upp vid möten vilket leder till en utbildningsinsats. I intervjuer och inkommen dokumentation framkommer att elevhälsan har hållit i utbildning kring extra anpassningar och särskilt stöd. Den biträdande rektorn har under en tid också arbetat för att kompetensutveckla fritidshemmets personal kring läroplanen och detta arbete har utgått från olika material och samtal i arbetslaget. Rektorn säger att huvudmannen erbjuder utbildningar kopplat till stöd, men anser att de vid skolenheten behöver bli bättre på gemensam reflektion och att följa upp olika utbildningar. Lärarna, elevhälsan, fritidshemspersonalen och stödpersonalen uppger att när de har elever med specifika funktionsnedsättningar eller behov får de gå kurser för att stärka sin kompetens inom området. Elevhälsan ger även handledning till personal vid behov. Fritidshemspersonalen säger att de bland annat har fått en föreläsning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, vilken de ansåg var väldigt bra, och de får utbildning i exempelvis tecken som stöd om behovet finns. Lärarna uppger att de får mycket kompetensutveckling kopplat till stödarbete och har haft en gemensam utbildning kring differentierad undervisning utifrån en bok som de samtalade kring. Elevhälsan menar att insatsen om differentierat lärande kan bidra till att minska behovet av särskilt stöd. Enligt stödpersonalen får de erbjudanden om kompetensutveckling som de själva får avgöra om de behöver ta del av. Enligt rektorn kommer utbildningen kring att stärka personalens kunskaper om extra anpassningar och särskilt stöd att fortsätta. Rektorn planerar också insatser för att vidareutveckla personalens kunskaper i bildstöd och tydliggörande pedagogik.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att följande utvecklingsarbete behöver inledas:

- Rektorn behöver skapa bättre förutsättningar för samtliga personalkategorier att samverka i stödarbetet.

Skolinspektionens granskning visar att inte alla personalkategorier som är involverade i stödarbetet har förutsättningar att samverka om detta. Det finns

visserligen regelbundna möten mellan lärare och fritidshemspersonal där även elevhälsan är representerad och lärare och fritidshemspersonal ges möjlighet till samverkan i respektive personalgrupp. Det finns dock stödpersonal som inte kan delta i dessa möten eller samverka med de lärare som är ansvariga för undervisningen. Det finns även fritidshemspersonal som arbetar i klasser där möjlighet för samverkan med ansvarig lärare är begränsad till möten i årslagen.

För att ett stödarbete ska kunna ske ur ett heldagsperspektiv är det viktigt att rektorn skapar förutsättningar för samverkan mellan fritidshemspersonal, lärare, stödpersonal och elevhälsa. En förutsättning för samverkan är att det finns strukturerade tillfällen, tid och plats och tydliga syften med möten. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) framgår att rektorn ansvarar för att samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.²

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att se över skolans samverkansformer för stödarbetet så att de personalkategorier som behöver samverka med varandra verkligen får möjlighet till det.

På Skolinspektionens vägnar

 Sarah Vinterlycka

Beslutsfattare
Signerat av: Sarah Vinterlycka

 Ola Rydkvist

Föredragande
Signerat av: Ola Rydkvist

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även undervisningsrådet Kristina Svensson och utredaren Helga Sverrisdóttir deltagit.

² Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22)*, 2.8 Rektorns ansvar

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Sickla skola besöktes av undervisningsrådet Kristina Svensson och utredarna Ola Rydkvist och Helga Sverrisdóttir den 21–22 november 2023.

Vid Sickla skola bedrivs utbildning i förskoleklass, årskurserna 1–6 och fritidshem. Granskningen omfattar förskoleklass, årskurserna 1–3 och fritidshem. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök har skolenheten 400 elever, varav 68 elever i förskoleklass och 178 i årskurserna 1–3. Av eleverna i förskoleklass och årskurserna 1–3 är 232 elever inskrivna i fritidshem. Skolenheten leds av en rektor och två biträdande rektorer.

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare i förskoleklass och årskurserna 1–3
- En gruppintervju med lärare och övrig personal i fritidshem
- En gruppintervju med stödpersonal
- En gruppintervju med representanter för elevhälsan
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn
- Insända dokument och skriftliga svar på frågor från rektorn

Innan beslut har fattats har underlaget kommunicerats med huvudmannen.

Bedömningsområden

Bedömningarna görs i relation till kvalitetskriterier som Skolinspektionen tagit fram inom ramen för granskningen.

Inom respektive område granskas skolenhetens arbete inom följande delar:

Frågeställning 1: I vilken utsträckning har skolan och fritidshemmet arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet?

- Heldagsperspektiv i stödarbetet
- Planerade övergångar för ökad kontinuitet

Frågeställning 2: I vilken utsträckning leder och styr rektorn arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ge stöd i utbildningen som helhet?

- Ledning och organisation
- Förutsättningar för samarbete utifrån ett heldagsperspektiv
- Kunskap och kompetens

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/arbetet-med-extra-anpassningar-och-sarskilt-stod-under-elevernas-hela-dag-i-skolan-och-i-fritidshemmet/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1 och 2

3 kap. 2 och 5-7 §§, 4 kap. 4 § samt 14 kap. 2 § skollagen (2010:800)

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.5 Övergång och samverkan samt 2.8 Rektorns ansvar.

Prop. 2009/10:165 s. 287